

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL BANKRUTUOJANČIOS UŽDAROSIOS
AKCINĖS BENDROVĖS „V1“ SKUNDO**

2019 m. spalio d. Nr. S- (7-100/2019)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš iš komisijos nario, pavaduojančio komisijos pirmininką, Andriaus Veniaus, narių Evaldo Raistensčio, Rasos Stravinskaitės (pranešėja), Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo bankrutuojančios uždarnosios akcinės bendrovės „V1“ (toliau – Bendrovė) 2019-08-05 skundą dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija, centrinis mokesčių administratorius) 2019-07-30 sprendimo Nr. 331-1016765 (toliau – Sprendimas). Bendrovės ir Inspekcijos atstovai 2019-09-10 Komisijos posėdyje nedalyvavo.

Komisija n u s t a t ė :

Bendrovė nesutinka su Inspekcijos 2019-07-30 sprendimu Nr. 331-1016765 ir prašo jį naikinti. Skunde nurodyta, kad Kauno apygardos teismas 2018-12-14 nutartimi iškėlė Bendrovei bankroto bylą. Teismo nutartis įsiteisėjo 2018-12-28. Alytaus apylinkės teismas 2019-06-25 sprendimu už akių nusprendė Bendrovei gražinti 64 Eur žyminį mokestį, sumokėtą 2018-10-30 mokėjimo nurodymu Nr. 328 (sumokėta 16 Eur) ir 2018-12-31 mokėjimo nurodymu Nr. 343 (sumokėta 48 Eur). Skunde nurodoma, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) 2018-03-28 nutartyje adm. byloje Nr. A-687-575-2018 konstatavo, kad pagal Įmonių bankroto įstatymo (toliau – ĮBĮ) 10 straipsnio 7 dalies 3 punktą nedraudžiamas tik tokių priešpriešinių vienaarūšių reikalavimų (permokėtos mokesčių sumos ir mokestinės nepriemokos), kurie atsirado iki bankroto bylos iškėlimo, įskaitymas. Inspekcijos prievolė Bendrovei gražinti 64 Eur žyminį mokestį atsirado po bankroto bylos iškėlimo, t. y. priėmus Alytaus apylinkės teismo 2019-06-25 sprendimą, todėl pagal suformuotą teismų praktiką ĮBĮ 10 straipsnio 7 dalies 3 punktas draudžia priešpriešinių vienaarūšių reikalavimų, atsiradusių po bankroto bylos iškėlimo, įskaitymą reikalavimais, atsiradusiais iki bankroto bylos iškėlimo. Bendrovės nuomone, netinkamas teisės normų (ĮBĮ 10 straipsnio 7 dalies 3 punkto) aiškinimas ir taikymas yra pagrindas Inspekcijos sprendimą panaikinti.

Inspekcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 87 ir 111 straipsniais, mokesčių įstatymais, Mokesčio mokėtojo permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų gražinimo (įskaitymo) taisyklėmis, patvirtintomis Inspekcijos viršininko 2004-12-07 įsakymu Nr. VA-186 „Dėl mokesčio ir baudos už administracinį nusižengimą permokos (skirtumo) ar nepagrįstai išieškotų sumų gražinimo (įskaitymo)“ (toliau – Taisyklės), ir išnagrinėjusi Bendrovės 2019-07-22 Prašymą gražinti (įskaityti) mokesčio ir (arba) baudos už administracinį nusižengimą permoką (skirtumą) ar nepagrįstai išieškotas sumas Nr. (17.16-40) GES-343816, 2019-07-30 sprendimu Nr. 331-1016765 nusprendė negražinti 64 Eur žyminio mokesčio permokos.

Sprendimo negražinti permokos motyvai: vadovaujantis Lietuvos Respublikos ĮBĮ 10 straipsnio 7 dalies 3 punkto ir (ar) 21 straipsnio 2 dalies 5 punkto nuostatomis, mokėjimo prievolės permoka ir (ar) mokesčio skirtumas įskaityti priešpriešiniams vienaarūšiams reiklavimams, susidariusiems iki teismo nutarties iškelti bankroto bylą įsiteisėjimo dienos ar bet kuriuo bankroto proceso metu, padengti.

Komisija k o n s t a t u o j a :

Ginčijamas Inspekcijos naikintinas, Bendrovės skundas tenkintinas. Ginčas tarp šalių vyksta dėl žyminio mokesčio permokos gražinimo Bendrovei. Iš byloje pateiktos informacijos (Inspekcijos 2019-09-11 paaiškinimai elektroniniu paštu, Inspekcijos Mokestinių prievolių departamento Paslaugų administravimo skyriaus 2019-07-26 išvada Nr. 331-1013057) matyti, jog Inspekcija laikosi pozicijos, kad atsižvelgiant į tai, jog žyminis mokestis buvo sumokėtas iki Bendrovės bankroto bylos iškėlimo, laikytina, kad šio mokesčio permoka susidarė iki bankroto bylos iškėlimo, todėl susidariusi permoka buvo įskaityta pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) nepriemokai už 2018 m. lapkričio mėnesį (mokėjimo terminas 2018-12-27) padengti. Bendrovė laikosi pozicijos, kad mokesčio permoka susidarė Alytaus apylinkės teismui priėmus nutartį – gražinti žyminį mokestį, todėl žyminio mokesčio permoka negalėjo būti įskaityta nepriemokoms, susidariusioms iki bankroto bylos iškėlimo, įskaityti.

Pagal MAĮ 13 straipsnio 10 punktą, be kitų mokesčių Inspekcija taip pat administruoja ir žyminį mokestį. MAĮ numatytų mokesčių administravimas yra apribotas šio įstatymo 14 straipsnyje nurodytais atvejais. Šio straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad šio įstatymo 13 straipsnio 10 punkte nurodytas žyminis mokestis pagal šį įstatymą administruojamas tik tiek, kiek tai nustatyta Civilinio proceso kodekse (toliau – CPK). CPK 87 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad sumokėtas žyminis mokestis arba jo dalis gražinama suinteresuoto asmens pareiškimu, 3 dalyje nurodyta, kad žyminį mokestį gražina Valstybinė mokesčių inspekcija remdamasi teismo nutartimi. CPK 87 straipsnio 5 dalyje numatyta, kad nustatęs šiame straipsnyje nurodytus žyminio mokesčio gražinimo pagrindus, teismas nutartį dėl žyminio mokesčio gražinimo gali priimti ir savo iniciatyva. Iš ginčo byloje pateiktos informacijos nustatyta, kad Bendrovė kreipėsi į Alytaus apylinkės teismą, prašydama priteisti iš atsakovo (įmonės) skolą, delspinigius ir 6 proc. metines palūkanas. Paduodama ieškininį pareiškimą, Bendrovė sumokėjo CPK numatyto dydžio žyminį mokestį, atitinkamai: 2018-12-11 – 48 Eur (nors Alytaus apylinkės teismo 2019-06-25 sprendime už akių nurodyta, kad ši suma sumokėta 2018-12-31, tačiau iš Bendrovės atstovo pateiktos 48 Eur mokėjimo pavedimo Nr. 343 kopijos ir Inspekcijos išvadoje esančios informacijos matyti, jog pavedimas atliktas 2018-12-11 – sprendimo pastaba), 2018-10-30 – 16 Eur. Alytaus apylinkės teisme išnagrinėjus Bendrovės ieškinį, paaiškėjo, kad Bendrovei 2018-12-14 yra iškelta bankroto byla, todėl įvertinęs šias aplinkybes, teismas 2019-06-25 sprendime už akių, remdamasis CPK 83 straipsnio 1 dalies 8 punkto nuostatomis (bylose, kurias nagrinėja teismai, nuo žyminio mokesčio atleidžiamos įmonės, kurioms iškelta bankroto byla), nusprendė gražinti Bendrovei 64 Eur žyminį mokestį. Komisijos vertinimu, Inspekcijos pozicija ginčo situacijoje žyminio mokesčio permokos susidarymą sieti su faktiniu šių įmokų sumokėjimo momentu, yra nepagrįsta. Pagal MAĮ 2 straipsnio 12 dalį mokesčio permoka yra mokesčių mokėtojo sumokėta per didelė mokesčio suma, t. y. suma, kurios mokėtojas neturėjo pareigos mokėti pagal teisės aktų reikalavimus. Ginčo byloje mokesčių administratorius nepateikė jokios objektyvios informacijos ir duomenų, jog Bendrovė pateikdama ieškininį pareiškimą, neturėjo pareigos sumokėti nustatyto dydžio žyminį mokestį. Priešingai, atsižvelgiant į tai, jog Bendrovei bankroto byla buvo iškelta 2018-12-14 Kauno apygardos teismo nutartimi (nutartis įsiteisėjo 2018-12-28), nėra teisinio pagrindo pripažinti, kad iki šio juridinio fakto atsiradimo, Bendrovė galėjo pasinaudoti CPK 83 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatyta žyminio mokesčio nemokėjimo galimybe, nustatyta įmonėms, kurioms iškelta bankroto byla. Tokia teisinė galimybė atsirado tik Bendrovei iškėlus bankroto bylą ir buvo realizuota Alytaus apylinkės teismui priėmus nutartį – gražinti Bendrovei

žyminį mokesį. Todėl Inspekcija nepagrįstai įvertino, kad žyminio mokesčio permoka atsirado iki Bendrovės bankroto bylos iškėlimo, permokos susidarymo momentą siedama su faktiniu lėšų (žyminio mokesčio) sumokėjimu.

LVAT praktikoje (pavyzdžiui, 2018-03-28 nutartis adm. byloje Nr. A-687-575/2018; 2017-07-25 nutartis adm. byloje Nr. A-734-602/2017, 2016-12-20 sprendimas adm. byloje Nr. A-3457-575/2016; 2016-10-27 nutartis adm. byloje Nr. A-807-442/2016) yra išaiškinęs ĮBĮ 10 straipsnio 7 dalies 3 punkto nuostatas. LVAT yra konstatavęs, kad ĮBĮ 10 straipsnio 7 dalies 3 punktas turi būti aiškinamas atsižvelgiant į bankroto proceso tikslus, ypač į visų kreditorių finansinių reikalavimų ir interesų patenkinimą, atsižvelgiant į kreditorių lygiateisiškumą, taip pat teisingumo, protingumo ir sąžiningumo principus, tai yra jeigu iki iškeliant bankroto bylą priešpriešiniai vienas kitiems reikalavimai nebuvo atsiradę, neatsiranda ir kreditoriaus teisėtas lūkestis atlikti įskaitymą. Vadinasi, leidus įskaityti priešpriešinius vienas kitiems reikalavimus, atsiradusius tiek iki bankroto bylos iškėlimo, tiek ir po jo, vienam iš kreditorių būtų sukurta pirmumo teisė, kurios šis iki iškeliant bankroto bylą neturėjo. ĮBĮ 10 straipsnio 7 dalies 3 punkto nuostatos negali būti aiškinamos taip, kad tai būtų naudinga išimtinai vienam kreditoriui (mokesčių administratoriui). Be to, turi būti atsižvelgiama į tai, kad leidžiant įskaitymą bankroto procese, ginamas teisėtas kreditoriaus lūkestis, atsiradęs iki bankroto bylos iškėlimo, kad įskaitymo teise (kaip pirmumą suteikiančia teise) bus galima pasinaudoti ir iškėlus bankroto bylą. Tai yra pagal ĮBĮ 10 straipsnio 7 dalies 3 punktą nedraudžiamas tik tokių priešpriešinių vienas kitiems reikalavimų (permokėtos mokesčių sumos ir mokesstinės nepriemokos), kurie atsirado iki bankroto bylos iškėlimo, įskaitymas. Kadangi ginčo situacijoje priešpriešiniai reikalavimai buvo atsiradę skirtingu metu, todėl Inspekcija neturėjo pagrindo žyminio mokesčio permokos, atsiradusios po bankroto bylos iškėlimo įskaityti nepriemokai, susidariusiai iki bankroto bylos iškėlimo, todėl Inspekcijos sprendimas naikintinas ir Inspekcijai pavestina Bendrovės prašymą dėl permokos grąžinimo nagrinėti iš naujo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Finansų ministerijos 2019-07-30 sprendimą Nr. 331-1016765 ir perduoti Bendrovės prašymą dėl permokos grąžinimo iš naujo nagrinėti Inspekcijai.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskusti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokesstinį ginčą (arba mokesstinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos

Komisijos narys, pavaduojantis komisijos pirmininką	Andrius Venius
Komisijos narys	Evaldas Raistenskis
Komisijos narė	Rasa Stravinskaitė
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė